

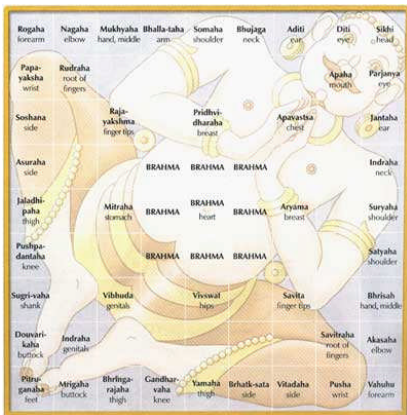
## Životni duh prostora - Legenda o Vastupuruši

Da bismo postigli efekat pozitivnih energija u prostoru, neophodno je da se prilikom podizanja građevine striktno pridržavamo Vastu principa.

Glavni postulat Vastua nalaže da se prema prostoru ophodimo kao prema živom biću. Vedska metafizika takođe govori o uskoj vezi između prostora i svesti. Ono što unutrašnji prostor uma razdvaja od spoljašnjih fizičkih predmeta, jeste suptilna granica ega koja prestaje da postoji na višim nivoima stvarnosti.

Vedski koncept zagovara ideju prostora kao emanacije vremena, potaknutog vibracijom. Potaknuti svešću i sadržajima uma, arhitektonske i fizičke forme postaju deo spoljašnjeg prostora. S obzirom da je prostor živ i svestan, posredstvom forme može da ispolji, kako sadržaj nečijeg uma, tako i sliku čitavog univerzuma. Okruženi prostorom, postajemo svedoci delovanja njegovih energija i njegovih karakteristika. Drugim rečima, svaki naš pokušaj da se "otarasimo" ovog večitog saputnika, biće bezuspešan.

Vastu filozofija govori o kosmičkom entitetu po imenu Vastupuruša, koji je personifikacija životnog duha prostora. Vastupuruša je duša prostora koja prebiva u osnovi svake građevine. Slika prikazuje siluetu Vastupuruše unutar 9 x 9-matrice. U nastavku je sažeto prikazana vedska legenda o Vastupuruši:



*Jednom davno, iz sila mraka, na samom početku stvaranja, rodilo se moćno biće koje je bilo oličenje haosa. S obzirom da je bilo vrlo nezgrapno, pretilo je da ugrozi sve stvoreno, a naročito bogove. Demon je nameravao da proguta čitav univerzum, ne bi li utolio svoju veliku glad i obuzdao svoju nezgodnu prirodu. Međutim, u tome su ga sprečili bogovi koji su zajedničkim snagama i nakon duge borbe, uspeali da ga savladaju, priteravši ga uz zemlju. Raspoređeni duž ukroćenog, nepomičnog tela Vastupuruše, koji je potrbuške ležao, nad njegovim udovima i različitim delovima tela, sada je likovalo 45 glavnih božanstava. Vastupuruša je izgledao vrlo nezgrapno. Njegovo lice je bilo priljubljeno uz zemlju, a telo spakovano tako da oslikava pravougaonu strukturu.*

*Potpuno nemoćan da bilo šta učini, demon se konačno prepustio volji bogova. Prvostvoreno biće ovog univerzuma i preteča svih arhitekata, Brahma, je takođe pomogao bogovima da savladaju demona, te mu je konačno nadenuo ime Vastupuruša, podarivši mu blagoslov da postane gospodar čitave zemlje, prostora i zemaljskih građevina. Prema ovom predanju, još od ondašnjih vremena, gradnja i korišćenje bilo koje zemaljske građevine, spada pod nadležnost Vastupuruše.*

*Kada ga je Vastupuruša upitao čime će se hraniti, Brahma mu je rekao da će hranu dobijati od ukućana čija će obaveza biti da ponude stavljaju u žrtvenu vatru. Osim toga, svaka osoba koja ne bude prinostila žrtvene ponude, zajedno sa svojim prebivalištem, automatski će postati njegova hrana. Vastupuruša je, dakle, božanstvo odnosno životni duh iza svake građevine koju podigne ljudska ruka.*

Blagoslov kojeg je Vastupuruša dobio, nastavlja da važi i u savremenom svetu kada su u pitanju stambene životne situacije ljudi. Vastupuruša prebiva u osnovi svakog Vastua, bilo da je u pitanju stambeni odnosno radni prostor, građevina, mesto ili grad. U osnovi svake omeđene strukture krije se oblik i fizionomija Vastupuruše. Anatomija Vastupuruše je, dakle, direktno prisutna iza plana stambenog prostora.

Današnja arhitektura ima više dodirnih tačaka sa ovom legendom o Vastupuruši te vidimo i metafizički razlog upotrebe pravougaone matrice koja leži u osnovi svake buduće konstrukcije. Prema legendi se kaže da univerzumom upravlja superiorna božanska hijerarhija, kojoj se neprestano suprotstavljaju sile haosa i mraka. Savladane božanskim uticajima, sile haosa poprimaju novi identitet upravo tako što bivaju ukroćene matricom pravougaonog oblika. Možemo dakle slobodno reći da forma kvadrata predstavlja prototip celokupne manifestovane materije. Osnova kvadrata je dakle prototip svakog arhitektonskog plana.

Sledeća važna činjenica, koju saznajemo iz ove legende, je da su organi i delovi tela Vastupuruše raspoređeni po određenim sektorima kvadratne matrice. U sastavni deo Vastu procedure spada i povlačenje prostornih granica, čime se maksimalno pojačava suptilna prostorna energija. U svakom slučaju, plac mora imati pravougaonu formu, zid, ogradu ili živicu, kako bi se unutar njega formiralo integralno energetska polje.

Povlačenjem granica, prostor prolazi kroz izvesne transformacije. Prvobitno haotično i razuzdano stanje u kojem se prostor ranije nalazio, sada postaje stanje izvesne energetske ravnoteže. Svaki deo novonastalog prostora nosi jasno definisan energetska kvalitet, te je istovremeno povezan sa svim ostalim delovima prostora i njihovim kvalitetima. Energetska centar svakog delića prostora komunicira sa energetska centrima svih ostalih delića prostora. Svaki integralni deo prostora, dakle, komunicira sa svim ostalim integralnim delićima prostora. Polje koje nastaje ovim putem je takozvano biopolje ili aura prostora, sa kojom elektromagnetno polje čovekovog tela direktno ima kontakt.

Sušтина Vastu nauke, dakle, leži u poznavanju anatomije biopolja prostora kao i brojnih prirodnih zakona koji direktno stoje iza određenog sastava i kvaliteta nekog prostora.

Iz ovog kratkog osvrt na simboliku Vastupuruše i deobu prostornih sektora, saznali smo i kako prirodni zakoni neprestano vrše razne uticaje na naš životni prostor.